

Declaració de Davos²⁰¹⁸

**Conferència de ministres de Cultura
20 – 22 de gener de 2018, Davos, Suïssa**

Cap a una Baukultur d'Europa d'alta qualitat

Nosaltres, els ministres de Cultura i caps de delegacions dels estats signataris de la Convenció cultural europea i dels estats d'observadors del Consell d'Europa i, també, representants de la UNESCO, d'ICCROM, del Consell d'Europa, de la Comissió Europea i del Consell dels Arquitectes d'Europa, del Consell d'Urbanistes d'Europa, d'ICOMOS Internacional i d'Europa Nostra, aplegats del 20 al 22 gener de 2018 a Davos, Suïssa, per invitació del Sr. Alain Berset, president de la Confederació Suïssa, cap del Departament Federal d'Afers Interns, durant l'Any europeu del patrimoni cultural 2018, en vigílies de la reunió anual del Fòrum Econòmic Mundial,

atenent els desafiaments actuals, com ara els efectes duradors de la crisi econòmica i financera, la quarta revolució industrial, la urbanització accelerada, el declivi de les regions perifèriques, la migració i les transformacions socials, el creixement de la desigualtat, el canvi climàtic i els danys al medi ambient, i el gran impacte que tot plegat té dins el nostre espai vital;

conscients de les passes substancials que la comunitat internacional ha emprès vers un món més inclusiu i sostenible, però igualment conscients de la necessitat urgent d'enfortir aquests esforços i fer noves propostes per protegir i fer avançar els valors culturals de l'entorn construït europeu;

reconeixent la contribució fonamental que fa l'entorn construït d'alta qualitat per a l'assoliment d'una societat sostenible, caracteritzada per una alta qualitat de vida, diversitat cultural, benestar individual i col·lectiu, justícia i cohesió socials, i eficiència econòmica;

conscients d'una tendència cap a una pèrdua de qualitat tant en l'entorn construït com en els paisatges oberts arreu d'Europa, palès en la trivialització de la construcció, la manca de valors de disseny, incloent-hi la manca de preocupació per la sostenibilitat, el creixement urbà dispers i anònim i l'ús irresponsable del sol, el deteriorament del teixit històric i la pèrdua de tradicions i d'identitats regionals;

conscients que és arribada l'hora de prendre mesures per garantir que les accions i les tendències socials, econòmiques, ambientals i climàtiques tant presents com futures no minven la qualitat de l'entorn construït, sinó que han de ser utilitzades en canvi com a oportunitats per millorar-la, i que l'Any europeu del patrimoni cultural 2018, amb el seu objectiu de reconèixer el valor de la dimensió històrica de l'entorn construït, és el moment adequat per fer-ho;

posant en relleu que tothom, independentment de l'origen, té el dret d'experimentar, compartir i pertànyer al món de la cultura, que les maneres de viure i evolucionar junts com a societats són fonamentalment culturals, i que allò que dóna forma al nostre espai vital és per tant, sobretot, un acte cultural,

declarem

El paper central de la cultura en l'entorn construït

1. La cultura fa possible i impulsa la sostenibilitat econòmica, social i ambiental. Afaïçona les nostres identitats i defineix el nostre patrimoni. Per tant, la cultura s'ha de posar al centre de les polítiques de desenvolupament i se n'ha de destacar la contribució a la recerca del bé comú. No hi pot haver desenvolupament democràtic, pacífic i sostenible si la cultura no n'és ben bé al cor.
2. Les polítiques han de posar l'accent en la necessitat de propostes sostenibles centrades en la cultura per desenvolupar a tot arreu i a tots els nivells. S'ha de subratllar el valor insubstituïble del paisatge i del patrimoni cultural d'Europa, posant l'èmfasi no solament en les ciutats i les àrees urbanes, sinó també en les àrees perifèriques i rurals i en la seva interconnexió.
3. Hi ha una necessitat peremptòria d'un tractament holístic, centrat en la cultura de l'entorn construït i d'una visió humanista en la manera com donem forma col·lectivament als llocs en els quals vivim i al patrimoni que deixem darrere nostre.

El concepte de *Baukultur*

4. La *Baukultur* abraça tota activitat humana que transforma l'entorn construït. L'entorn construït tot ell, incloent-hi els béns dissenyats i construïts que hi són dins i estan relacionats amb el medi natural, s'ha d'entendre com una entitat única. La *Baukultur* inclou tant edificis existents, com ara monuments i altres elements del patrimoni cultural, com ara el disseny i la construcció d'edificis contemporanis, infraestructures, espais públics i paisatges.
5. A més a més del disseny arquitectònic, estructural i del paisatge i de la seva aplicació material, la *Baukultur* també s'expressa en els processos de planificació de projectes de construcció, d'infraestructures, de ciutats, de pobles, i de paisatges oberts.
6. La *Baukultur* fa referència tant als detalls dels mètodes constructius com a les actuacions i transformacions a gran escala, i abraça tant les competències constructives tradicionals i locals, com les tècniques innovadores.

La nostra visió d'una *Baukultur* d'alta qualitat

7. Necessitem amb urgència una proposta nova i flexible per donar forma al nostre entorn construït, que estigui arrelat a la cultura, que basteixi activament cohesió social, que garanteixi la sostenibilitat ambiental, i que contribueixi a la salut i al benestar de tothom. Això és la *Baukultur* d'alta qualitat.
8. El disseny de l'entorn construït, les relacions entre els objectes i els seus entorns construïts i naturals, la coherència de l'espai, l'escala, la materialitat: aquests són tots els factors que tenen un impacte directe en la nostra qualitat de vida. Una *Baukultur* d'alta qualitat s'expressa per tant en l'aplicació de disseny conscient i concertat en totes les activitats constructives i de paisatgisme i dóna prioritat als valors culturals per damunt dels beneficis econòmics a curt termini. Així doncs, una *Baukultur* d'alta qualitat no solament compleix els requisits funcionals, tècnics i econòmics, sinó que també satisfà les necessitats socials i psicològiques de la gent.
9. El patrimoni cultural és un component fonamental de la *Baukultur* d'alta qualitat. La manera com fem servir, mantenim i protegim el nostre patrimoni cultural avui dia serà fonamental per al desenvolupament de l'entorn construït d'alta qualitat del dia de demà.

Els beneficis d'una *Baukultur* d'alta qualitat per a la societat

10. La *Baukultur* d'alta qualitat millora la nostra percepció de l'espai, permet que la gent s'identifiqui amb els seus espais vitals, promou una societat inclusiva i cohesionada, contraresta la discriminació i la radicalització i promou la integració i la consciència cívica. Això no és tan sols pertinent pel que fa als centres urbans i llocs històrics, sinó també pel que fa a tota la resta d'àmbits de l'espai vital europeu; àrees suburbanes i rurals, pobles, zones industrials i infraestructures.
11. La *Baukultur* d'alta qualitat promou barris dinàmics i d'usos mixtos. Crea entorns construïts que acullen expressions culturals contemporànies alhora que respecten el patrimoni cultural. Proporciona condicions de vida sostenibles i enforteix la resiliència social en generar com genera habitatge decent, assequible i accessible.
12. La *Baukultur* d'alta qualitat protegeix el medi ambient. Dóna suport al transport sostenible i fa un ús responsable del sòl. Augmenta els espais verds urbans i promou la salut i la biodiversitat.
13. La *Baukultur* d'alta qualitat afegeix valor econòmic creant béns més duradors i de més qualitat i condicions favorables per a la prosperitat econòmica dins la societat. Fa servir recursos de manera sostenible i garanteix que les generacions futures també puguin beneficiar-se d'un desenvolupament social i econòmic positiu.

Cap a una *Baukultur* d'alta qualitat

14. La *Baukultur* d'alta qualitat exigeix l'assoliment de l'equilibri adequat entre els aspectes culturals, els socials, els econòmics, els ambientals i els tècnics de la planificació, del disseny, de la construcció i de la reutilització adaptativa, en l'interès públic del bé comú.
15. La *Baukultur* d'alta qualitat ha de formar part dels instruments legals pertinents. L'objectiu central de l'alta qualitat de tot l'entorn construït, incloent-hi el patrimoni cultural, ha de ser obligatori en totes les activitats amb impacte territorial. El requisit d'alta qualitat s'ha de considerar al mateix nivell que els interessos econòmics o tècnics. Els estàndards aplicables i les normes han de ser també compatibles amb l'objectiu de l'alta qualitat.
16. La *Baukultur* d'alta qualitat només pot sorgir dins el context del discurs interdisciplinari i per mitjà de la cooperació transversal a diversos nivells entre polítics, autoritats competents i professionals. Com que abasta aspectes creatius, funcionals i socials, totes les disciplines i tots els professionals pertinents hi han de participar en les mateixes condicions. Un exemple destacat d'un instrument de promoció d'alta qualitat són els concursos de disseny interdisciplinaris i concertats. Perquè pugui reeixir, la *Baukultur* d'alta qualitat també requereix la participació de la societat civil i d'un públic informat i sensibilitzat.
17. La *Baukultur* d'alta qualitat demana que es facin esforços dins el camp de l'educació i de la presa de consciència, per tal de fer possibles els criteris més sòlids de la *Baukultur*. Tots els implicats, tant del sector públic com del privat, tenen responsabilitat en la qualitat del nostre entorn construït, que transmetrem com a llegat de generació en generació.

Posant en relleu que la *Baukultur*, com a bé comú, és responsabilitat compartida dels governs, de les organitzacions i del sector privat i que hi ha una necessitat peremptòria de prendre consciència dels aspectes culturals, socials, econòmics, ambientals i tècnics en joc, nosaltres

ens comprometem a:

18. popularitzar i promoure les idees i els principis de la *Baukultur* d'alta qualitat davant tots els actors, inclosos la resta de membres del Govern i el públic en general, especialment els joves, subratllant de manera pertinent i apropiada l'impacte beneficiós que té en la societat;
19. aplicar polítiques més idònies vinculades al concepte cultural de *Baukultur* i que integrin la visió d'una *Baukultur* d'alta qualitat com a objectiu polític fonamental;
20. donar suport a accions i mesures complementàries que contribueixin a la promoció i a l'aplicació d'una visió d'una *Baukultur* d'alta qualitat;
21. instar les parts interessades, tant públiques com privades, a reconèixer l'impacte positiu de la *Baukultur* d'alta qualitat sobre el bé comú i assumir la pròpia responsabilitat, especialment pel que fa a les inversions que hi tenen relació;
22. encoratjar la resta de regions del món perquè reconeguin el valor de la *Baukultur* d'alta qualitat i s'afegeixin al procés.
23. tornar-nos a reunir, en un temps no superior a deu anys, per fer una avaluació i debatre sobre els resultats en l'assoliment d'una *Baukultur* europea d'alta qualitat.

Davos (Suïssa), 22 de gener de 2018.